

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Brně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 19. května 2021 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Michala Kabelíka a přísedících Ing. Marka Studničky a Ivana Sachse

takto:

Obžalovaná

N. K., narozena XXXXX v XXXXX, XXXXX, státní příslušnost Česká republika, na mateřské dovolené, bytem XXXXX, XXXXX,

je vinna, že

dne 4. května 2020 v 10:28 hodin řídila osobní motorové vozidlo tovární značky Mercedes - Benz GLS 350 D 4matic, registrační značky XXXXX, majitele společnosti XXXXX, v Brně po ulici Olší, ve směru od ulice Vřesové, přičemž při odbočování vpravo do ulice Wágnerové porušila ustanovení § 4 odstavce a), § 5 odstavce 1 písmena b), c), d) zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, při vědomí výskytu několika dětí na ulici Wágnerova pokračovala v jízdě, ač s ohledem na robustní karoserii vozidla neměla z vozidla náležitý výhled, kdy nepřizpůsobila jízdu technickým vlastnostem vozidla, a v důsledku toho na zpomalovacím prahu na ulici Wágnerové přední částí vozidla srazila a povalila na vozovku nezletilou K. H., nar. XXXXX, která jela na dětském odraždle při pravém okraji vozovky (z pohledu řidičky) ulice Wágnerové, ve směru ke křižovatce s ulicí Olší, a které přejetím levé poloviny hlavy pravým předním kolem vozidla způsobila smrtelné zranění spočívající v mnohočetných zlomeninách spodiny a klenby lební s prokrvácením měkkých pokrývek lebních a otevření dutiny lební v místě rozestupu koronárního švu, mnohočetných trhlinách tvrdé pleny mozkové s povlakem krvácení pod tvrdou plenu, mnohonásobným potrhání měkké pleny, rozmoždění mozku

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

a mozečku a dále četných oděrkách a krevních podlitinách na hlavě, zejména na obličeji, ušních boltcích a dále na těle, přičemž jako nejzávažnější a absolutně smrtelné byly mnohočetné zlomeniny lebky a rozhmoždění mozku,

tedy

jinému z nedbalosti způsobila smrt,

čímž spáchala

přechin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 143 odstavec 1 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody** v trvání

12 (dvanácti) měsíců.

Podle § 81 odstavec 1 a § 82 odstavec 1 trestního zákoníku se obžalované výkon uloženého trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu** v trvání

18 (osmnácti) měsíců.

Podle § 73 odstavec 1, 3 trestního zákoníku se obžalované ukládá **trest zákazu činnosti** spočívající v zákazu **řízení motorových vozidel všeho druhu** na dobu

18 (osmnácti) měsíců.

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu **je obžalovaná povinna nahradit** poškozené **Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR**, IČ 41197518, Regionální pobočka Brno, se sídlem Benešova 696/10, 659 14 Brno, **škodu ve výši 3 911 Kč.**

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu **je obžalovaná povinna nahradit** poškozené nezletilé **K. H.**, narozené XXXXX, bytem Brno, XXXXX, zastoupená JUDr. Martinem Buriánem, LL.M., advokátem se sídlem Brno, Středová 94/1, **nemajetkovou újmu ve výši 350 000 Kč.**

Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu se poškozená **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR**, IČ 41197518, Regionální pobočka Brno, se sídlem Benešova 696/10, 659 14 Brno, **odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu se poškozená nezletilá **K. H.**, narozená XXXXX, bytem XXXXX, XXXXX, zastoupená JUDr. Martinem Buriánem, LL.M., advokátem se sídlem Brno, Středová 94/1, **odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.**

Obžalovaná

A. H., narozena XXXXX v Brně, na mateřské dovolené, bytem XXXXX, XXXXX,

se podle § 226 písmeno b) trestního řádu **zprošťuje obžaloby** pro skutek spočívající v tom, že:

dne 4. května 2020 v 10.28 hodin jako matka K. H., nar. XXXXX, porušila důležitou povinnost uloženou jí v rámci rodičovské odpovědnosti v ustanovení § 858 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku, tím, že zanedbala péči o její zdraví a to tak, že nechala bez náležitého dozoru svoji dceru ve věku 19 měsíců pohybovat se po vozovce ulice Wágnerova, následně nasednout na dětské kolo – odrážedlo a odjet po vozovce ulice Wágnerové ve směru ke křižovatce s ulicí Olší od sebe minimálně na vzdálenost 25 metrů, kdy nad ní nemohla mít reálnou kontrolu, čímž zanedbala náležitý dohled nad dítětem batolecího věku, což vedlo ke smrtelným zraněním dítěte popsaným výše,

v němž je spatřován přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku,

nebot' v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně MSZ v Brně podala dne 7. 4. 2021 obžalobu na obě obviněné, ve které jim klade za vinu, že se dopustily jednání specifikovaného v obou výrokových částech rozsudku, čímž měly naplnit přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, 2 trestního zákoníku, a to způsobem jízdy vozidla Mercedes – Benz GLS 350 D řízené obžalovanou N. K., a zanedbáním dostatečné péče obžalované A. H., která nedohlédla na chování a pohyb na vozovce své dcery K. H., která byla sražena vozidlem Mercedes, aby krátce po převozu do nemocnice zemřela.
2. Objektivní stránka přečinu usmrcení z nedbalosti dle § 143 trestního zákoníku v podobě místa, času a způsobu usmrcení nezletilé K. předmětným vozidlem byla v podstatě mezi stranami nesporná, vychází zejména z pitevního protokolu a závěrů znaleckého posudku z odvětví soudního lékařství, jakož i protokolu o dopravní nehodě, výpovědí obou obžalovaných a přímých svědků v podobě sousedek Z. B. a J. Z., které se se svými dětmi nacházely nedaleko od kolizní situace.
3. Obě obžalované svá zavinění tragického následku odmítly.
4. Obžalovaná N. K. uvedla, že má řidičský průkaz již asi deset let, nejprve získaný na Ukrajině, následně vyměněný v ČR, jezdí bezmála denně, v minulosti dostala pouze jednou

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

pokutu za porušení jízdy ve středu města Brna. Jela tehdy tak jako každodenně s vozidlem svého manžela a roční dcerou, mířila za svědkyní Z., kterou už i v minulosti několikrát navštívila, proto cestu k ní dobře zná, rozhodně nespěchala. Robustnost vozidla jí nikdy nedělala problémy, přišlo jí naopak, že díky vysokému posezu vidí lépe. Když odbočovala do ulice Wágnerové, viděla uprostřed ulice dvě nebo tři matky s několika dětmi, které si tam hrály. Po odbočení doprava zpomalovala, neviděla před sebou žádnou holčičku ani odrážedlo, v okamžiku kdy ženy v okolí začaly křičet, zastavila a zjistila teprve, že přejela dítě.

5. Obžalovaná A. H. vypověděla, že šla tehdy ven se svými malými dětmi K. a K., původně mířily na procházku na Cacovický ostrov, kam však K. nechtěla, proto se vrátily ke svému domu před garáž na jejich pozemek, ze sousedství vyšly sousedky Z. se synem F. a Z. B. se synem E.. Všechny děti si začaly hrát na nějaké hromadě kamínků před domem paní B. a malovaly křídami na chodník, případně si její dcery hrály s panenkami v kočárcích. Nikdo jiný se na ulici nenacházel, otcové tehdy pracovali z domova. Její K. chtěla něco vytáhnout z garáže, proto se otočila a začala přes aplikaci ve svém mobilním telefonu otevírat vrata, dcera K. stála vedle ní. Při otevírání garáže si periferním viděním všimla, že dcera K. jede na cizím odrážedle, teprve následně zjistila, že patřilo F. Z., který je někde před domem odložil, K. v té době již na takto malém odrážedle v podobě tříkolky nejezdila, používala větší. Začala ihned na K. křičet a rozběhla se za ní po chodníku, ona však byla rychlá a dojela až na blízký retardér, na kterém se zastavila, když v tom od ulice Olší jelo velmi pomalu velké auto, K. v důsledku toho, že na ni křičela, otočila k ní hlavu a v tom okamžiku auto do K. narazilo, dcera spadla pod auto, které jí přejelo hlavičku. Pomáhala jí s vytažením svědkyně B., sama nedokázala ani vytočit záchrannou službu, jak byla v šoku, navíc se musela starat o vyděšenou dceru K.. V okamžiku, kdy si K. vzala tříkolkové odrážedlo, byla od obžalované asi 2-3 metry, ke všemu došlo velmi rychle, jednalo se pouze o několik vteřin, sama pak spíše již jen hypnotizovala blížící se auto proti její dceři, kterou nebyla schopna zastavit. Sama se popsala jako velmi starostlivá matka, která když chodila s dcerami, které měly odrážedla nebo šlapací kola, vždy i s manželem, aby na dcery mohli dohlédnout. Děti si vždy hrávaly pouze na předzahrádce, neměly dovoleno si hrát na silnici, jejich ulice byla v té době zaslepena díky stavebním pracem, proto tam jezdí pouze místní obyvatelé šesti domů, případně občas vozy na stavbu či výjimečně návštěvy.
6. Svědkyně J. Z. a Z. B. vypověděly v podstatě shodně.
7. Svědkyně J. Z. potvrdila, že obžalovaná K. jela jako manželka jejího bratrance tehdy k ní na základě předchozí domluvy vytisknout si nějaké papíry. V období předmětné nehody do jejich ulice skoro nikdo nejezdil, stavební stroje dojížděly na stavbu jen několikrát týdně, kdy byl třeba na tři hodiny otevřený plot pro vjezd na stavbu. V předmětné dopoledne tehdy slyšela, že venku na ulici je sousedka B. se synem a obžalovaná H. s dcerami, proto vyšli ven se synem F., kterému vzala odrážedlo. Venku byli všichni asi deset minut, ženy se bavily spolu či hrály s dětmi, učila F. jezdit na větším odrážedle, které vytáhla z garáže, svou růžovou menší tříkolku nechal ležet na chodníku. Obžalovaná H. řešila něco s dcerou K. před garáží, když si všimla, že si K. vzala ležící tříkolkové odrážedlo, na kterém se rozjela směrem k ulici Olší, neví přesně, kudy kolem ní projela. Přijíždějící vozidlo Mercedes neviděla, zaregistrovala pouze, jak obžalovaná H. křičí hlasitě na K., ať zastaví, proto zvedla hlavu od svého syna a viděla, jak K. najíždí na retardér a až tehdy uviděla zatáčející Mercedes pomalu vjíždějící na retardér, stála jako přimrzlá, K. se otočila po matce, když ji auto srazilo přímo na onom retardéru. V okamžiku, kdy viděla jet proti poškozené auto, už by sama nestačila jakkoli zasáhnout a doběhnout k místu střetu, což by nestačila ani svědkyně B.. Zastavila pak běžící obžalovanou H. a uklidňovala ji. V době nehody brána na konci ulice pro možný vjezd stavebních strojů nebyla otevřená.
8. Svědkyně Z. B. tehdy vyšla ze svého domu č. p. 21 se svým synem E., venku byly i výše popsané další ženy a děti, které si hrály nejdříve před domem sousedek (Z., K.), ví, že poškozená už v té době

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

nechtěla jezdit na odrážedle pro malé děti, ale na větším. Nebezpečí zaregistrovala až křikem obžalované, vůbec si nevšimla, že by si poškozená někde odrážedlo vzala, otočila se a viděla K. na retardéru, jak se otáčí k obžalované. Okamžitě se rozběhla, neboť viděla blížící se pomalu jedoucí auto proti poškozené, říkala si, že přece musí zastavit, což se však nestalo a stočeným pravým kolem při zatáčení srazilo nezletilou, kolem jí pak přešlo hlavu. Vytáhla K. zpod auta a zavolala záchranku, neboť obžalovaná byla v šoku. Dříve děti na odrážedlech jezdily po chodníku, ale je možné, že občas i po silnici, někdy tam skákaly tzv. panáka. Pokud na ulici byl plot na staveniště zavřený, tak tam mohla projet za dopoledne maximálně tak dvě auta.

9. Ve věci byl proveden vyšetřovací pokus mimo jiné za účasti znalce Ing. Jiřího Meduny a figuranta v podobě tří a půl ročního vnuka znalce, samozřejmě i předmětného motorového vozidla a odrážedla. Znalec z oboru silniční doprava, odvětví městská doprava **Ing. Jiří Meduna** pak vypracoval i znalecký posudek a byl vyslechnut u hlavního líčení.
10. Ze závěru jeho znaleckého posudku se podává, že ke zranění poškozené došlo přjetím její hlavy pravým předním kolem vozidla Mercedes, které přijíždělo po ulici Olší rychlostí 25 km/hod., aby vzápětí zpomalilo na rychlost 7,5 km/hod., kteroužto rychlostí se pohybovalo do okamžiku střetu. Poškozená se pohybovala na odrážedle rychlostí 5 km/hod. proti vozidlu, v okamžiku střetu se zastavila na retardéru, na kterém pak i došlo ke srážce. Na retardéru stála po dobu tří sekund, vyplývající z výpovědi svědků, popisujících, že se poškozená zastavila a ohlédla po matce. Místo střetu leží ve vzdálenosti 6,5 metrů od úrovně pravého okraje komunikace na ulici Olší a 0,9 metrů od pravého okraje komunikace na ulici Wágnerova.
11. Znalec se ve znaleckém posudku dále zaměřil zejména na výhledové poměry řidičky vozidla a jejím možností zabránit kolizi. Jelikož obžalovaná K. mohla střetu zabránit, pokud by na situaci reagovala nejpozději v okamžiku, kdy se jí řízené vozidlo nacházelo ve vzdálenosti 3,5 metru před postavením v okamžiku střetu, to jest 1.7 sekundy před ním, tak v tomto postavení nemohla poškozenou na odrážedle pozorovat a střetu zabránit. Řidička mohla pozorovat hlavu poškozené pouze v jediném okamžiku, a to když se nacházela ve vzdálenosti 13 metrů před střetem, a to bočním výhledem přes pravé okénko. Při dalším pohybu již nemohla nezletilou pozorovat, při odbočování do ulice Wágnerova měla zakrytý výhled.
12. Jelikož byla změřena i vzdálenost domu od místa před garáží obžalované do místa střetu, znalec určil, že při rychlosti 5 km/hod., která se mu zdála s ohledem na průběh vyšetřovacího pokusu přiměřenou, poškozená překonala tuto vzdálenost za 18,5 vteřiny. Znalec se velmi kriticky vyjádřil k výhledovým podmínkám z vozidla Mercedes, které jsou extrémně špatné, tento typ SUV sice poskytuje zvýšenou ochranu posádce vozu, nicméně naopak při srážce s chodcem dochází u něj k vážnějším následkům, neboť nedojde k podražení a pádu na kapotu. Do vzdálenosti devíti metrů před vozidlem není na vozovku vidět, pokud se nachází na vozovce předmět do této vzdálenosti, nemá řidič šanci jej spatřit. Zopakoval, že jediný moment, kdy mohla řidička dítě spatřit, bylo ve vzdálenosti 13 metrů před místem střetu, když ještě přijížděla z vedlejší ulice a musela by sledovat místo, kam zatáčí. Při pohledu šikmo vpravo výhledu brání ještě výsuvný tablet i vnější a vnitřní zpětné zrcátko. Výhledu ve vzdálenosti 18 metrů před místem střetu na figuranta brání rovněž u vozovky nacházející se rozvaděč.
13. Podle názoru soudu na průběh dopravní nehody, případně zavinění jejich aktérů, nemá výrazný vliv poněkud nešťastné dopravní značení předmětné komunikace, která při vjezdu na komunikaci ulice Wágnerova je označena dopravní značkou IP 4b (jednosměrný provoz), která tak de iure v podstatě zabraňuje možností řádného výjezdu vozidel z ulice Wágnerova zpět na ulici Olší. Totéž se pak týká dopravní značky B11 na křižovatce ulic Hamry – Olší zákaz vjezdu všech motorových vozidel s doprovodným textem „mimo dopravní obsluhu“.
14. Bezpochyby na straně obžalované K. nelze spatřovat porušení povinnosti uložené touto značkou s doprovodným označením dle vyhlášky číslo 294/2015 Sb., podle které jsou dopravní obsluhou myšlena vozidla zajišťující zásobování nebo lékařské, opravárenské, údržbářské

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

a komunální a podobné služby, vozidla přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, vozidla Taxi služby a vozidla, jejichž řidiči, provozovatelé nebo přepravované osoby mají v místech za značkou bydliště, ubytování, sídlo nebo nemovitost. Z výpovědi v podstatě všech osob vyplynulo, že do ulice Wágnerova přijížděly kromě obslužných vozidel a na ní bydlících osob i případné návštěvy po mnoho let, kdy navíc pojem „ubytované osoby“ je velmi široký a v žádném předpisu přesněji nedefinovaný. Kromě toho tato okolnost bezpochyby neměla žádný vliv na kolizní událost.

15. Z průniku všech skutečností je zjevné, že k tragické dopravní nehodě došlo vlivem řady detailů, které se protnuly do nešťastného závěru, byť ne každá z těchto jednotlivých příčin měla zásadní vliv na její vznik. Nezletilá K. odmítla jít na procházku, vzápětí požadovala po matce vzít věc z garáže, ke které se ta otočila, čímž pádem na zlomek vteřiny ztratila z dohledu poškozenou, která popadla odrážedlo, které sama už dlouho neužívala, rozjela se po silnici, aby se na retardéru otočila po matce na ni volající, a právě v tom okamžiku byla sražena.
16. Soud ke stanovení příčin se přirozeně seznámil i se závěry rozhodnutí Ústavního soudu, a to I.ÚS 1587/15, který při řešení možné spoluodpovědnosti rodiče za sražení svých dětí podle závěrů obecných soudů své rodičovské povinnosti porušil tím, že při přecházení vozovky nedržel děti za ruku, což Ústavní soud odmítl, nicméně tehdy se jednalo už o školačky, které se v silničním provozu mohou chovat jako průměrná svéprávná osoba. Obdobnou materii řešil Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. III. ÚS 2065/2015, kde rozhodoval ve věci sražení jednoročního chlapce při couvání vozidla na parkovišti, kde se chlapec nacházel v doprovodu své matky i babičky, které jej na chvíli ztratily z dohledu, aby se chlapec ne přesně zjištěným a žádným svědkem viděným pohybem dostal až za vozidlo, které jej srazilo a usmrtilo. Rozsudek Okresního soudu Karviná, pobočka Havířov, sp. zn. 102 T 184/2003 ve spojení s rozhodnutím odvolacího Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 6 To 274/2004 „posvětil“ i Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení sp. zn. 8 Tdo 125/2015. Závěry obecných soudů spatřovaly zavinění řidiče v tom, že obviněný tehdy věděl, že se v blízkosti jeho vozidla nacházejí malé děti, jimž ženy, které je měly na starosti, nevěnovaly dostatečnou pozornost, přitom započal s couváním, ačkoliv věděl, že při něm nemusí batole spatřit za vozidlem. Ústavní soud však tehdy konstatoval, že řidič nemohl předjímat, že pokud spolu hovoří dvě dospělé osoby hlídající roční dítě, musí třetí osoba automaticky předvídat, že hlídanému dítěti nevěnují dostatečnou pozornost. Nelze považovat za nepřiměřené, pokud se stěžovatel spoléhal na to, že ženy dohlížející na roční dítě v prostoru parkoviště před obchodním domem budou mít dítě i nadále pod kontrolou a nedovolí mu vstoupit do dráhy couvání vozidla.
17. Nicméně z uvedených judikturních rozhodnutí nelze dovodit analogickou situaci v posuzovaném případě. Snad kromě toho, že děti ve věku poškozené K. nemohou být vůbec účastníky provozu na pozemních komunikacích, není-li jejich bezpečnost zajištěna jinou osobou, která má povinnost učinit taková opatření, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích (rovněž viz § 3 odstavec 1 zákona o silničním provozu). Případně další závěr zmíněného rozhodnutí Ústavního soudu o tom, že řidič osobního motorového vozidla může v souladu s principem tzv. omezené důvěry v dopravě spoléhat na to, že dospělé osoby dohlížející na dítě v prostoru parkoviště, tomuto dítěti zamezí samostatný nekontrolovaný pohyb po pozemní komunikaci a vběhnutí do dráhy jeho vozidla, nevyplyvá-li z konkrétních okolností opak.
18. Ve vztahu k obžalované N. K. však o takovouto situaci nešlo, neboť ta nemohla spoléhat na řádný dohled rodičů nad dětmi, jejichž počet, věk ani přesné místo, kde se nacházely, neznala, tudíž ani to, kdo nad nimi má konkrétní a jak účinný dohled. Podle názoru soudu obžalovaná K. jednala minimálně v nevědomé nedbalosti dle § 16 odstavec 1 písmeno b) trestního zákoníku, ve kterém jedná pachatel, který sice nevěděl, že svým jednáním může způsobit ohrožení zájmu stanoveného trestním zákoníkem, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům o tom vědět má a může. Nedbalostní zavinění vyjadřuje vnitřní stav mysli pachatele v době inkriminovaného jednání a z něho subjektivní vztah k němu. Zanedbání potřebné míry opatrnosti jako předpoklad

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

nedbalostního zavinění je třeba vyvozovat z konkrétních skutkových okolností. K tomuto je nutno přičíst kritérium potřebné míry opatrnosti, která je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákoníkem. Je logické, že každý následek zejména u dopravních nehod bývá zpravidla výsledkem více příčin, přičemž příčinou následku je každé jednání, bez kterého by i následek nenastal.

19. U obžalované K. jde o porušení několika základních jejích povinností dle zákona o silničním provozu, na které je ve výroku poukazováno. Bezpochyby se plně nemohla věnovat řízení a zejména nepřizpůsobila jízdu technickým vlastnostem vozidla a nedbala zvýšené opatrnosti vůči dětem. Jako dlouholetá řidička předmětného vozidla musela velmi dobře znát problémy se ztíženou viditelností z vozidla robustní konstrukce, z jehož místa řidiče, jak stanovil znalec, není vidět dostatečně 9 metrů před vozidlo. Přitom sama potvrdila, že viděla na ulici, do které odbočovala, několik dětí. Tudíž musela o to pečlivěji pozorovat nejen vozovku před sebou, ale i místo, kam se svým velkým autem zatáčela, neboť je přirozenou povinností řidiče při odbočování sledovat místo, kam vozidlo směřuje, k čemuž slouží i výhled bočními okénky. Této své povinnosti obžalovaná nedostála. Pokud užívá takto robustní, moderní a pohodlné vozidlo, musí počítat i s jeho nevýhodami, v podstatě obdobně jako řidič například dodávkového vozidla, sanitky či nákladního vozu bez ohledu na stupeň oprávnění v řídicím průkazu. A netřeba ani siláckých prohlášení - viz - (*Starosta berlínského městského obvodu Mitte Stephan von Dassel prohlásil, že vozidla typu SUV by v centrech měst neměla jezdit. Každá chyba při řízení v takovém vozidle ohrožuje podle von Dassela životy nevinných lidí. „Tato auta jsou navíc zabijáky klimatu. Jsou hrozbou i bez nehody,“ řekl von Dassel s tím, že „tanky do měst nepatří.“*)
20. Obžalovaná jela v zóně možného zvýšeného pohybu osob, což evokuje i značka zákazu vjezdu vozidel mimo dopravní obsluhu, snížená nejvyšší povolená rychlost na 30 km/hod., jakož v posledku retardér, o kterém obžalovaná tvrdí, že o jeho přítomnosti se v podstatě dozvěděla až po tragické nehodě. Všechny tyto dopravní značky a zábrana směřují ke zvýšené opatrnosti, k čemuž nestačí jen snížit rychlost vozidla, která byla sice technickým předpisům odpovídající, což však v žádném případě nestačí. Navíc v situaci, kdy pozorovala hrající si děti na vzdálenost několik desítek metrů od ní na ulici, do které zatáčela, mohla dle vyšetřovacího pokusu, byť pouze v jediném okamžiku, spatřit poškozenou. Analogicky podobná situace by nastala tehdy, pokud by například za retardérem leželo na vozovce malé dítě, to by nemohla už vůbec spatřit, pokud by neučinila opatrnější manévr, nemluvě o možnosti před křižovatkou vystoupit z vozu a podívat se do prostor, kam se svým robustním vozidlem směřuje.
21. Podle názoru soudu však nelze na straně obžalované K., koneckonců ani v případě obžalované H. (pokud by byla uznána vinnou), spatřovat porušení tzv. důležité povinnosti dle § 143 odstavec 2 trestního zákoníku, jež jí klade za vinu obžaloba MSZ v Brně. Za porušení této povinnosti je nutno považovat takovou, jejíž porušení má za dané situace zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví s ohledem i na sílu, rychlost, váhu a velikost motorového vozidla, **a která podle všeobecné zkušenosti takový následek skutečně mívá** (například rozhodnutí č. 33/1972 Sb. rozh. tr. a řada dalších). Koneckonců porušení takové důležité povinnosti nebylo shledáno ani ve shora popsaném rozhodnutí, které vyústilo nejprve ve zmíněný nálezný Ústavního soudu ze dne 31. května 2016, které rovněž i v době před usnesením Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 15 Tdo 944/2015, vycházelo u obviněného pouze z naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 143 odstavec 1 trestního zákoníku, kdy zohlednilo i míru spoluzavinění matky nezletilého poškozeného. Předmětná věc je zcela výjimečnou v agendě bezpochyby nejen tohoto trestního senátu, ale i dalších, projednávajících trestnou činnost v dopravě.
22. Soud proto dospěl k závěru, že obžalovaná N. K. naplnila po všech stránkách skutkovou podstatu přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1 trestního zákoníku, kterým v nevědomé

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

nedbalosti narušila zájem společnosti na ochraně zdraví a života ostatních účastníků silničního provozu.

23. Při úvaze o druhu a výši trestu soud přihlédl v souladu s ustanovením § 37 až 42 trestního zákoníku převážně k polehčujícím okolnostem spočívajícím v okolnostech dopravní nehody, které byly rozebrány již shora, kdy tragický následek nezletilé je zahrnut již v právní kvalifikaci a rozhodně nelze dospět k závěru, že míra porušení povinností obžalované a tím i potřebná míra škodlivosti je vysoká. Obžalovaná je bezúhonnou osobou, nejsou známy ani žádné důkazy o její řídicí neopatrnosti či dokonce bezohlednosti, sama přiznala v minulosti pouze jeden drobný přestupek, projevila upřímnou lítost nad následkem, na kterém se podílela, proto podle názoru soudu na ni postačí působit trestem v jedné třetině zákonného rozpětí, který podmíněně odložil na zkušební dobu spíše při spodní hranici zákonné trestní sazby. Současně jí na stejnou dobu, tedy osmnácti měsíců, uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, který je podle názoru soudu právě s ohledem na tragický následek i při poměru s obdobnými případy nezbytný.
24. Ve vztahu k obžalované A. H. shora sice bylo konstatováno, že jeden z důvodů nenaplnění kvalifikované skutkové podstaty přečinu podle § 143 trestního zákoníku u obžalované K. je i spoluzavinění matky nezletilé, podle názoru soudu však nikoli takové, aby dosáhlo stupně potřebné intenzity a škodlivosti k posuzování jejího jednání jako trestné. Soud nepoukazuje na skutečnost, že v již několikrát shora zmíněné věci u Okresního soudu v Karviné-pobočka v Havířově, sp. zn. 102 T 184/2013, nebyla tehdy matka nezletilého trestně stíhána, jakkoli její podíl byl soudy ohodnocen ve výši 40%, což se promítlo do adhézní části výroku. Nicméně v posuzovaném případě je závěr soudu obdobný. Obžaloba klade obžalované za vinu porušení podmínek ustanovení § 858 občanského zákoníku, podle kterého mimo jiné rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti rodičů spočívající v péči o dítě zahrnující zejména péči o jeho zdraví a ochranu dítěte. V obžalobě je zdůvodněno, že účel rodičovské odpovědnosti má zásadní dopady pro zjišťování, zda v daném případě újma vzniklá dítěti spadá do ochranného účelu rodičovské odpovědnosti, tím je požadavek chránit děti před újmou, která jim vznikne neopatrností v dopravním provozu, ke které by u rozumově a volně vyspělé osoby, nedošlo. Popisuje dále, že šlo o dlouhodobé jednání, které nehodě předcházelo a které k ní také vedlo, kdy bylo v místě obvyklé, že si děti obžalované ve věku jednoho či tří let běžně na vozovce hrály, bylo jim rodiči umožněno jezdit na odrážedlech po vozovce v protisměru, kdy na škodlivosti tohoto jednání nemění nic ani to, že byly děti naučeny zastavit či se otočit na retardéru u křižovatky. Bohužel i tento rodiči naučený zvyk údajně vedl ke smrti poškozené.
25. Je vskutku možné, že děti, a to nejen poškozená, ale i ostatní, nebyly ještě důsledněji vychovávány v tom, že na silnici v podstatě nemohou chodit, hrát si, tím spíše pak například jezdit na odrážedlech či šlapacím kole. Nicméně z provedeného dokazování sice vyplynulo, jak uvedly slyšené svědkyně, že děti se pohybovaly i po silnici, nicméně pouze výjimečně, zejména když to s ohledem na širší chodníku nebylo nezbytné, naopak svědkyně včetně obžalované uváděly, že si děti například malovaly křídami na zem na prostoru před domy. Rozhodně z ničeho nevyplývá snížené vedení k opatrnosti ze strany dětí obžalované, stejně jako ostatních sousedů. Svědkyně se naopak vyjádřily k osobě obžalované jako velmi starostlivé a pečlivé matce, která je až neuvěřitelně racionální a opatrná při vedení svých dětí.
26. Ta tehdy se svými dcerkami vyšla ven bez jakéhokoli odrážedla, které by mohlo u nich vzbudit touhu je užít. Poškozená využila situace ležícího malého tříkolového odrážedla, na které nasedla. Nadto prostor před domy byl ze všeobecné dlouholeté zvyklosti považován za bezpečný s naprosto minimálním provozem, v předmětné době sem nemohla zajíždět žádná větší auta a po celou dobu, kdy s dětmi byla obžalovaná venku, také žádné auto po vozovce evidentně neprojelo. Z výsledku dokazování vyplynul jednoznačný průběh nehodového děje. Obžalovaná se věnovala svým dětem a pouze na chvíli se otočila směrem k domu, aby v tomto okamžiku na zlomek vteřiny ztratila z dohledu dceru K., která popadla odrážedlo a rozjela se s ním po

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

vozovce. Obžalovaná zareagovala naprosto adekvátním způsobem k této situaci, dítě uviděla, zakřičela na něj a rozběhla se za ním. Víc udělat nemohla a bohužel ani nestihla. Je logické, že pokud K. vyjela od jejího domu v tomto okamžiku, získala jistý náskok, díky kterému ji obžalovaná, běžící za ní, již nestačila doběhnout a zastavit, stejně jako ostatní dvě matky v blízkosti. Nelze po matce dvouletého dítěte žádat, aby je stále držela za ruku, zejména v místě, kde nehrozí žádné nebezpečí, na silnici není absolutně žádný provoz, v okolí jsou kamarádi dcery a další dospělé osoby, a stalo se pouze shodou naprosto nešťastných okolností, že K. zrovna v situaci, kdy na ni nikdo neupíral zrak, vzala ležící odrážedlo a rozjela se po vozovce, nic zlého netuše, aby až v okamžiku, kdy zastavila a ohlédla se, byla sražena autem, které i ostatní zpozorovali až v okamžiku, kdy střetu nemohli zabránit. Nelze obžalované klást za vinu, že by nečinila všechna opatření, která lze považovat obecně za dostatečná, aby nedošlo k újmě na zdraví dítěte (viz rozhodnutí NS 7 Tdo 1249/2014), neboť byla po celou dobu v blízkosti svých dcer, pouze na chvíli se jedné věnovala více než druhé, což spočívalo pouze v otočení se ke garáži a její otevírání. Již shora bylo zmíněno, že dvouleté dítě nemůže být účastníkem silničního provozu, proto na posuzovaný případ nález Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 1587/2015 nedopadá, což však nemění nic na tom, že ani z ničeho nevyplývá, že by poškozená byla natolik neukázněným či výrazně živým dítětem, aby potřebovala dozor v každém okamžiku svého pobytu venku. Zejména v místech, které znala, a kde se cítila bezpečně. Proto soud nedospěl k závěru, že by obžalovaná svým jednáním spočívajícím v nedostatečné opatrnosti a předvídatosti naplnila potřebný stupeň škodlivosti žalovaného přečinu, nemluvě přirozeně o tom, že její postih v důsledku ztráty dítěte je mnohonásobně vyšší než jakýkoli možný trest vyslovený soudem.

27. Soud proto dospěl k závěru, že skutek uvedený v žalobním návrhu, není trestným činem, proto obžalovanou zprostil podané obžaloby ve smyslu § 226 písmeno b) trestního řádu.
28. K trestnímu řízení se řádně a včas připojila Všeobecná zdravotní pojišťovna s nárokem na náhradu škody toliko vůči obžalované K. ve výši 5 572 Kč, který řádně doložila jako náklady poskytnuté smluvním zdravotním zařízením, a na které má dle zákona o zdravotním pojištění nárok a obžalovaná za škodu zodpovídá dle § 2910 občanského zákoníku.
29. Dále se k trestnímu řízení připojila s nárokem na nemajetkovou újmu sestru poškozené K. H., a to ve výši 500 000 Kč vůči obžalované, eventuálně obžalovaným.
30. V situaci, kdy soud zprošťoval obžaloby obžalovanou H., tak mohl vycházet z možného nároku toliko vůči obžalované K., kdy byl vázán návrhem, jakkoli dle současné judikatury a metodiky Nejvyššího soudu by mohl být i vyšší ve smyslu § 2959 občanského zákoníku. Nicméně oba nároky soud ponížil o **30%, které považuje za spoluúčast** na zavinění následků obžalované H., proto přiznal oběma poškozeným nároky specifikované ve výroku rozsudku a zavázal obžalovanou K. je uhradit.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku ke Krajskému soudu v Brně prostřednictvím Městského soudu v Brně. Ve stanovené lhůtě musí být odvolání odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předchází. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává buď i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, nejde-li o výrok o vině v rozsahu, v jakém soud přijal jeho prohlášení viny, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto,

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.

že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí.

Odsuzuje-li soud obžalovaného za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poučí poškozeného o možnosti požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni. (§ 228 odst. 4 tr. řádu).

Brno 19. května 2021

Mgr. Michal Kabelík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Soňa Vodáčková.